తేడా

యం.ఉమామహేశ్వరరావు

రాత్రి సుమారుగా తొమ్మిదిగంటలు దాటింది ఆ 'కాలనీ'లో నివశిస్తున్న వాళ్ళంతా ఎవరి యిళ్ళలో వాళ్ళు విశ్రాంతిని కోరుకుంటున్న సమయం

భోజనం ముగించి, వరాండాలో కొచ్చి, వాలు కుర్చీలో మేను వాల్చేడు సుధాకరం భర్త భోంచేసిన, తరువాత, తనూ భోజనం పూర్తి చేసి, గిన్నెలు కడిగి సర్దుతోంది వసంత వంట గదిలో వాళ్ళ పిల్లలిద్దరూ అప్పటికే భోజనాలు చేసి, బెడ్‌రూమ్‌లో మంచమ్మీద ఒకరి మీద మరొక్కళ్ళు కాళ్ళు వేసుకుని ఆదమరిచి నిద్రపోతున్నారు కడిగిన గిన్నెలు సర్దటం అయిందనిపించి, చేతుల్ని తుడుచుకుంటూ సుదాకరం కూర్చున్న దగ్గరగా వచ్చింది వసంత

వసంతను చూసి నోట్లో వెలుగుతున్న సిగరెట్‌ను తీసి ఆర్పేసి బయటకు విసిరేసేడు సుధాకరం అతనాపని తను చూస్తుండగనే రోజూ చేస్తాడని తెలిసినా, కనీసం అదైనా చేస్తున్నందుకు తనలో తనే రవ్వంత గర్వపడుతుంది వసంత

భార్యను చూసి చిన్నగా చిర్నవ్వు మెదిలింది సుదాకరం పెదవుల మీద అతని దగ్గరగా వచ్చి కూర్చుంది వసంత బయట చల్లగా ఉంది వాతావరణం

వీధి తలుపు తీసి వుండటంతో చల్లగా వీస్తున్న గాలి హాయిగా శరీరాల్ని తాకుతోంది

"ఎల్లుండి నాటికల్లా పిల్లలిద్దరికీ టెర్మ్ ఫీజులు కట్టాల్ట నేను చెప్పిన డబ్బు సంగతేంజేసేరు? వసంత నోటి వెంబడి నెమ్మదిగా వచ్చేయా మాటలు బార్య వేపు తలత్రిప్పి చూసేడు సుదాకరం నొసలు చిట్లించేడు అతని కనుబొమ్మలు విల్లులా వంపులు తిరిగి తెల్లటి అతని పాలబాగం మీద వరసగా పైకుబికిన ముడతలు స్పష్టంగా కన్పించాయి

'ఉన్న ఇద్దరు చంటి వెధవలకీ చిన్న తరగతుల్లో జాయిన్చేస, పుస్తకాలూ, డ్రస్సులూ చూసుకునే సరికే తలప్రాణం తోకకు వస్తుంటే, మూణ్ణెళ్ళకో సారి వందల కొద్ది రూపాయలు ఫీజులు కట్టడం చాల బాధగా వుంది వసంతా"

గవర్నమెంట్ స్కూళ్ళల్లో చదువులు అంతరించిపోతున్నాయిప్పుడు టీచర్లున్నా పుస్తకాలుండవు అన్నీ వుంటే ఉన్న టీచర్లకు జీతాలుండవు అంతంత మాత్రంగా వున్న ఈ చదువుల వల్ల బంగారం లాంటి పిల్లల భవిష్యత్తులు నాశనం అయిపోతున్నాయి పోనీ అన్నీ ఉన్న కాన్వెంట్‌లకు పరుగులు పెడితే మంచినీళ్ళలా ఖర్చయే డబ్బును చూసి మధ్యతరగతి వాడి నోటి వెంబడి మందహాసం గాదు వచ్చేది వెచ్చటి ఓ నిట్టూర్పు

బాధగా అన్నాడు సుధాకరం బర్త మాటల్ని మౌనంగానే వింటోంది వసంత

అదే సమయంలో

ప్రక్కవాటాలోంచి ఎప్పటిలాగానే వినిపించాయా కేకలు తమ బ్రతుకుల్లోని సమస్యల్తో ఉక్కిరి బిక్కిరౌతున్న ఆ దంపతులు, ఉలిక్కి పడ్డారు

వసంత లేచి అటెల్లబోయింది వారించాడు సుధాకరం 'రోజూ వినిపిస్తున్నదేగా' ఇంటింటికీ వుంది మంటిపొయ్యంటారు మనవి వెచ్చటి నిట్టూర్పులూ, వాళ్ళవి అర్థంకాని ఆవేశాలు" చిన్నగా పలికింది సుధాకరం గొంతు

"పశువును బాదినట్లు రోజూ భార్యను బాదే అతను అసలు మనిషా? లేక దున్నపోతా? అని అనుమానం నాకు పాపం" ఆవిడ దెబ్బలు తినని రోజంటూ లేదు ప్చ్ ప్చ్ ఆవేశంగా అంది వసంత

'ఈ బ్రతుకు లాటలో వాళ్ళిద్దరిది అదో ఆట వసంతా" వాళ్ళంతే' సుధాకరం మాటలు పూర్తి కాలేదింకా, వసంత అందుకుంది

అసలతనికి కాస్తంతయినా బుద్ధి, జ్ఞానం, వగైరాలు వుండ నక్కర్లేదా? ఆవిడా ఓ మనిషేననీ ఆమెకూ చీమూ, నెత్తురూ, మానం, అభిమానం ఉంటాయనీ గ్రహించడా? భార్య అనేది తనకు బానిసగా పడి వుండటానికేనని అతని బావం కాబోలు, రోజూ చచ్చేలా చావుదెబ్బలు కొట్టడ మేనా? ఉక్రోషంతో అంది

కొందరికి అదో కాంప్లెక్స్ వసంతా' అతనలా రెచ్చిపోతూన్నప్పుడు ఆవిడయినా నోరు మెదపక ఆగితే బావుణ్ను! మాటకు మాట ఒప్పచెప్పితే మగాడు రెచ్చిపోతాడు భార్యాభర్తలిద్దరూ ఎవరు కాస్త చిరాకుగా ఉండి కస్సు బుస్సు లాడినా, మిగిలిన వాళ్ళు సహనం చూపితే ఈ ఘర్షణలూ, కేకలూ ఉండనే వుండవు గదా' ఇద్దరికిద్దరూ ఒకటే'

సుధాకరం మాటలు రుచించలేదు వసంతకు

అయితే మీరూ అతన్నే సమర్థిస్తున్నారా? ఎంతయినా మగబుద్ధి పోనిచ్చుకున్నారు గాదు" నిష్ఠూరంగా అంది వసంత

అదిగాదు వసంతా!' నేను చెప్పేది అక్షరాలా సత్యం నా చిన్నప్పుడు మా అమ్మా, నాన్నా, కూడా ఇంతే చిన్నపిల్లలం మేము వాళ్ళు దెబ్బలాడుకుంటున్నప్పుడు భయంతో బిక్కుబిక్కు మంటూ వుండేవాళ్ళం అవీ, ఇవీ అనుకుని నోళ్ళు పీకి ఊరుకునే వాళ్ళు ఆ తరువాత సమాధాన పడే వాళ్ళు "నవ్వేస్తూ అన్నాడు సుధాకరం.

ఒళ్ళు మండింది వసంతకు

మీ వాదన నచ్చలేదు నాకు భర్త ఎన్నన్నా, ఏం చేసినా నోరు విప్పకూడదా? రేపే పిల్చి చెప్తానావిడతో 'అంటూ లేచింది వసంత

ఏవని చెప్తావు? ఆవిడకేమో గీతా బోధ చేయకు చివరకు నువ్వే 'ఫూల్'వి అయిపోతావు వ్యంగ్యంగా అన్నాడు సుధాకరం కుర్చీలోంచి లేస్తూ కుర్చీని ఎత్తి గోడకు జారవేస్తూ తనూ భర్తతో పాటుగా లోపలకొచ్చింది వసంత

ప్రక్కింట్లో నుంచి కేకలూ, ఆవిడ మాటలూ వినిపిస్తూనే ఉన్నాయి

* * *

ఆ మర్నాడు

ఉదయాన్నే ఆఫీసుకు వెళ్ళిపోయాడు సుదాకరం. వెళ్ళేముందు మరోసారి పిల్లల ఫీజులు గురించి గుర్తు చేసింది వసంత తలూపుతూ వెళ్ళిపోయాడు

ప్రక్కింటి సరళ భర్త రామారావు కూడా మౌనంగా, తల దించుకుని నడిచిపోతుంటే, అతన్ని రాక్షసుణ్ణి చూసినట్లుగా చూసింది వసంత ఆమెలో విపరీతమైన కోపం ఆ తరువాత అసహ్యం రగిలింది

ఎంత మెత్తగా కనిపిస్తున్నాడీ మనిషి' ఆ నెమ్మదితనం మాటున పైశాచికం దాచుకున్న మనిషి రాత్రుళ్ళు రాక్షసుడిలా మారిపోయి, భార్య ఏదో అన్నందుకు ఉడికిపోయి చావగొడుతున్న ప్రబుద్ధుడు

వసంత కోప తాపాలూ ఆ స్థాయిలో ఉండగనే, పిలవని పిలుపుగా సరళ బయటకు వచ్చి, వసంతను చూసి పలకరింపుగా నవ్వింది తనూ నవ్వి, లోపలకి రమ్మంటూ చేత్తో సైగ చేసింది వసంత ఆమె లోపలకు వచ్చింది సరళనోసారి ఆపాదమస్తకం

పరిశీలించింది వసంత. రాత్రి భర్త చేత దెబ్బలు తిన్నట్టుగాని, ఏడ్చినట్టుగాని లేదు. పైగా ఎంతో ప్రశాంతంగా, చక్కగా ఉంది

"సరళగారూ! . మిమ్మల్నో విషయం అడగాలనుకుంటున్నాను "

సంభాషణకుపక్రమిస్తూ నెమ్మదిగా అంది వసంత

"రాత్రి మీరు విన్న ఆ · తిట్లూ, దెబ్బల విషయమేనా? మీరడగదల్చుకున్నది?"

చటాల్న అంది సరళ అవునన్నట్టు తలూపింది వసంత

"క్షమించండి వసంతగారూ!! ఆయనకది రోజూ అలవాటయి పోయింది అయితే నేనూ అతని అలవాటుకు అలవాటు పడిపోయాననే చెప్పుకోవాలి... ఏం చేయగల్ను చెప్పండి? ఆయన మగాడు, పైగా నా భర్త ఈ దేశంలో స్త్రీగా పుట్టడమే గాదు, భర్త అనబడే మగాడికి బానిసలా పడి బ్రతకడం యిక్కడి ఆడదాని దురదృష్టం నా ఖర్మ అలా వుంటే ఎవరేం చేయగలరు?

నిట్టూర్చుతూ అంది సరళ.

ఆ మాటలు వసంతకు నచ్చలేదు.

"అంటే? మీవారు రోజూ రాత్రిళ్ళు మిమ్మల్ని పశువులా కొడుతూ, హింసిస్తుంటే, భారతనారనీ, నా ఖర్మ యింతేనని అనుకుంటూ ఆ దెబ్బల్ని ఓర్చుకుంటూ, ఆయనకు బానిసగానే బ్రతికేస్తావంటారా?"

స్వరం కాస్త హెచ్చించి అంది వసంత

"అదేమీ కాదండీ! చిన్న చిన్న విషయాల మీదనే మా తగవులు నిజానికి కూరలో ఉప్పు ఎక్కువనో సారి, తక్కువనో సారి, ఇలా ప్రతీ దానికి ఏవేవో అంటూ కొడుతుంటే నాకూ తిరగబడాలనీ, భార్యంటే బానిసగాదూ, పశువు అంతకంటే గాదూ అని అన్పించినా ఆయనలో వున్న ఒక మంచి గుణానికి లొంగిపోతుంటాను " ఆగింది సరళ

"మంచి గుణాన్నా? నోరు వెళ్ళబెట్టింది వసంత

"అవును మంచి గుణాన్నే .. చేతులు పీకేదాకా కొట్టే మనిషి అనక ఆ కోపం తగ్గేక . . విచారిస్తాడు దెబ్బల వల్ల కందిన నా శరీరానికి 'మందు' పూస్తారు పసిపిల్లాడిలా ఏడుస్తారు. తనను మన్నించమని, కోరుకుంటారు అందుకే ఆయనపై జాలి వేస్తుంది కోపం తెచ్చుకోవాలనిపించదు ఆయన కళ్ళల్లో కరిగే నీళ్ళు చూసి మనస్సు ద్రవిస్తుంది అంతే!! క్షమించేస్తుంటాను." చిర్నవ్వు నవ్వుతూ అంది సరళ.

వసంత మనస్సు మ్లానమైంది తన భర్త అన్నట్టుగానే తనిప్పుడు నిజంగా 'ఫూల్'ని అయ్యానా? అన్న ఆలోచన రగిలింది మనస్సులో అయినా ఆమె మనస్సు ఒప్పుకోలేదా ఆలోచనకు

"పోనీ, ఆయన బాగా ఉన్నప్పుడు, నచ్చచెప్పలేక పోయారా?"

అంది వసంత

"అది జరిగింది కాని తను చిరాగ్గానో, పరాగ్గానో ఉన్నప్పుడు ఏవన్నా బాధపడి తిరిగేమి అనవద్దన్నారు అవి లేవనీ, ఇవి లేవనీ బాధించవద్దంటారు ఎలా చెప్పండి వసంతగారూ!? ఇంట్లో ఏ పూటకు ఏది లేకపోయినా ఎలా గడుస్తుంది? పెద్ద వాళ్ళం మేము తలో గ్లాసూ నీళ్ళు త్రాగి ఆకల్ని చంపుకో చూసినా, పిల్లల ఆకలి తీరే మార్గం చూడాలిగా!! అసలు నిన్న రాత్రి మా గొడవ ఈ విషయం మీదనే .. వారం రోజులుగా పోరుతున్నాను ఇంట్లో బియ్యం లేవని-నిండుకున్నాయని కానీ పట్టించుకోలేదాయన మరెలా చెప్పండి? ఎంత కాలం ఆపగలను పిల్లల్ని?!!"

దుఃఖంతో సరళ స్వరం మూగబోయింది కాస్సేపు నిశ్శబ్దంగా రోదించింది కొన్ని క్షణాల నిశ్శబ్దానంతరం వసంత దగ్గర్నుంచి కదిలి తన

ఇంట్లోకి వెళ్ళిపోయింది సరళ

బాధగా నిట్టూరుస్తూ ఉండిపోయింది వసంత

*   *   *   *

సాయంత్రం వస్తూనే భార్యను పిలిచాడు సుధాకరం

"ఇదిగో నువ్వడిగిన డబ్బు" రేపుదయాన్నే వెళ్ళి పిల్లల స్కూలు ఫీజు కట్టెరా!" జేబులోంచి మూడు వందల రూపాయలను తీసి ఆమె చేతిలో వుంచుతూ అన్నాడు సుధాకరం

ఆ డబ్బు అందుకుంది వసంత. మూడు వందలు

"చెప్పిన రెండొందలకన్నా, మరో వంద ఎక్కువే తెచ్చారు. అప్పు తెచ్చారా?'

"ఎందుకొచ్చిందా సందేహం? ఆ మాత్రం ఈ తలకాయకు అప్పు పుట్టదనా?"

చిరాగ్గాఅడిగేడు సుధాకరం.

"అబ్బేబ్బే" అదేంగాదు .. నెలాఖరు రోజుల్లో యింత డబ్బు పుట్టడమంటే కష్టం గదాని అన్నాను జీతాలందేక తిరిగిచ్చేయాలి గదా" ఒచ్చే నెలది లోటు బడ్జెట్ అన్నమాట.' సమర్ధించుకుంటూ అంది వసంత.

"ఉన్న విషయం చెప్పి ఓ ఫ్రెండ్ నడిగి తెచ్చాను అతనికీ రోజు పి. ఎఫ్. బాపతు లోనేదో అందిందట. అడిగిన వెంటన్నే ఇచ్చేడు ఎంతయినా పరపతి ఉన్న తలకాయనాది " చిరు గర్వంగా వుందతని గొంతు.

ఆ డబ్బును మరోమారు లెఖ్ఖజూసుకుంది వసంత అందులోంచి ఓ ఇరవై రూపాయల్ని తీసి, మిగతాది అతన్దగ్గరే వుంచుతూ, "ఈ డబ్బు మీ దగ్గరుంచండి, యిప్పుడే వస్తాను " అంటూ ఆ ఇరవై రూపాయలు తీసుకుని ప్రక్కింటి వేపు కదలబోయింది వసంత.

ఆ డబ్బు ఎవరికి? అటు తీసుకెళుతున్నావు?" భర్త ప్రశ్నకు కాస్త ఆగిందామె

"పాపం సరళ ఈ రోజు మధ్యాహ్నమే వచ్చి ఓ యాభై వుంటే ఇమ్మని అడిగింది జీతాలందిన వెంటనే ఇస్తుంది అందుకని" "

ఆగింది అర్ధోక్తిలో

తేడా

"అందుకని నానా తంటాలుపడి పిల్లల ఫీజులకని అప్పు తెచ్చిన డబ్బులోంచి తీసి ఆవిడ కిస్తానంటావ్!! ఎంతయినా ఆడ బుద్ధి చూపించుకున్నావు. మనకే చాలనప్పుడు మరొకళ్ళకు మన అవసరాలు మానుకుని యివ్వడంలో అర్ధంలేదు.' భార్యనే గమనిస్తూ అన్నాడు సుధాకర్

"అసలు నాకూ ఇందులోంచి తీసి ఇవ్వాలని లేదు కాని పాపం ఇంట్లో బియ్యం గింజలు లేవంది వారం రోజులుగా ఈ విషయం చెబుతున్నా, ఆ మహానుభావుడు ఖాతరు చెయ్యలేదంట! అందుకే ఈ ఇరవై రూపాయలు యిద్దామని ఉంది. ఆవిడ అడిగినంత ఎలానూ యివ్వలేను."

జాలిగా అంది వసంత.

నవ్వేడు సుధాకరం.

"నువ్విచ్చే ఆ ఇరవైతో ఎన్ని కేజీల బియ్యం వస్తాయి.?' ఇస్తే, పూర్తిగా ఆవిడ కోరినంత ఇవ్వాలి. లేదా మానెయ్యాలి. వాళ్ళ తంటాలు వాళ్ళే పడతారు. అయినా ఓ వంద ఎక్కువే తెచ్చాను గదా!! పోనీ యాభై రూపాయల్నిఇవ్వరాదూ?!" అన్నాడు

"అమ్మయ్యో! ... యాభై రూపాయలా? అసలీ ఇరవై యిస్తేనే తిరిగి ఇస్తుందో లేదోనని ఆలోచిస్తున్నాను మీకేం తెలీదు మీరూరుకోండి! ఇవాళ వాళ్ళు అడిగినంత యిస్తే, రేపూ తయారౌతారు మళ్ళా!' అంటూ తెచ్చి పెట్టుకున్న అలంకారప్రాయమైన ఓ చిరునవ్వుతూ కదలబోయింది వసంత

సుధాకరం ఈసారి ఆమెను ఆపేడు ... ' అది కాదు వసంతా! ముందు నా మాట విను."

ఆగింది వసంత.

'అక్కడికెళ్ళే ముందు నీకో విషయం చెప్పాలి .. 'మనిషికి బాధలు వచ్చినప్పుడే తోటి మనిషి కూడా ఇలాంటి బాధలే పడతాడన్న ఆలోచనతో వుంటాడు. కాని, సుఖాల్లో వున్నప్పుడు మాత్రం ఎదుటి వాడిని గురించి ఆలోచించడు అది మనిషి నైజం కష్టాల్లో ఉన్నప్పుడు సాయం చేసేవాడే నిజమైన స్నేహితుడు అవతలవాళ్ళు ఎలాటి వాళ్ళైనా కానీ .. చిన్నయసూరి ఏం చెప్పాడో తెలుసా? తమ అవసరాలు మానుకునైనా యితరులను ఆదుకునే వాడే నిజమైన మనిషీ అన్నాడు. అలాటి మనిషిని ఇవాళ ప్రత్యక్షంగా చూసేన్నేను . " ఆగేడో నిముషం

ఇంకా అలా నించునే ఉంది వసంత.

సుధాకరం స్వరం మళ్ళీ ధ్వనించింది "నిజానికి అతనింట్లో బియ్యం లేవు, కూరలు లేవు. పిల్లలకు పాల డబ్బాలు లేవు సరైన గుడ్డల్లేవు. కాని మంచితనం కొండంత వుంది వసంతా! ఆ కొండంత మంచిదనంతోనే సముద్రమంత ఆకల్ని కూడ గ్లాసేడు మంచినీళ్ళతో తీర్చుకుంటున్నారు అసలింకో విషయం.." ఏదో చెప్పబోతున్న సుధాకరాన్ని ఆపింది వసంత.

"మీరు చెప్పేది తీరిగ్గా వింటాను గాని, ముందీ డబ్బు పాపం ఆ సరళ కిచ్చేస రానీయండి!! నాకోసం చూస్తుండవచ్చు" కదలబోయింది.

'అఖ్ఖర్లేదు': నువ్వాడబ్బే వాళ్ళకివ్వనఖ్ఖర్లేదు." పెద్ద స్వరంతో అన్నాడు.

"ఏం? . ప్రశ్నించింది వసంత.

"ఏవేమిటి? అసలు నాకు డబ్బిచ్చిన స్నేహితుడు మరెవరో గాదు. మన ప్రక్కింటి సరళ భర్త రామారావే!!!"

నిర్ఘాంత పోయింది వసంత నమ్మనట్టుగా చూసింది "అవును వసంతా!! అతనే .. పాపం యింట్లో అవసరం కోసం పి. యఫ్. లోను తీసుకున్న రామారావు, నేను అడక్కపోయినా, ఇంకొకళ్ళ ద్వారా తెల్సుకొని తీసుకొచ్చి బలవంతంగా నాకిచ్చాడు. అడిగినవి నిజానికి రెండు వందలే అయినా ఎందుకైనా అవసరం పడతాయంటూ మరో వంద కలిపి ఇచ్చేడు.... ఎదుటి మనిషిని అర్ధం చేసుకుని సహాయం చేసేదంటే నిజంగా అతను మనం రోజూ చూస్తున్న రామారావేనా అన్పించింది "

ఆగేడు సుధాకరం వసంత వేపు చూసేడు. వసంతలో ఏదో మార్పు కనిపిస్తోంది మరేదో పశ్చాత్తాపం రగులుతోంది.

"చూసేవా? అదేనోయ్ జీవనరాగం అంటే!. మానవత్వం అన్న పదానికి నిర్వచనమూ యిదే . చిన్నయసూరి చెప్పిన నీతిలో కూడా యిదే భావం. రెండొందల కోసం చూస్తున్న నాచేతిలో మూడొందలుంచి ఆదుకున్న మనిషికిన్నీ!.

.. . బియ్యం కోసం యాభై రూపాయలు సాయం చేయమన్న సాటి ఆడదానికి, చేతిలో యింత డబ్బుండీ కూడా కేవలం తిరిగివ్వరేమోనన్న భయంతో ఇరవై రూపాయలు ఇస్తున్న నీకూ ఎంత "తేడా" వున్నదో ఆలోచించుకుని మరిచెప్పు?!!!...."

లేచి తన గదిలోకి వెళ్ళిపోతున్న సుధాకరం వేపుగా రెప్పవేయకుండా చూస్తూనే ఉండిపోయింది పాపం వసంత . □